

samkvæmt hinum konunglegu tilskipunum, einkum tilsk. 13. júním. 1787. 1859.
18. apríl.

Að lyktum skal þess getið, að sjóliðsstjórninni hefur í dag verið skrifað til, að setja foringjanum fyrir herskipi því, er fara á í sumar til Íslands, reglur, er þessu seú samkvæmar.

10. Bréf dómsmálastjórnarinnar til stiptamtannsins á Íslandi, um póstgöngur. 30. apríl.

Yður er kunnugt, herra stiptamtmaður, að alþing 1855 sendi bænarskrá til konungs um, að samið yrði og lagt fyrir alþing frumvarp til laga eða reglugjörðar um breytingar á póstgöngum á Íslandi.

En af því póstgöngur á Íslandi, eins og alþing líka hefur dregið á, hljóta að standa í sambandi við póstferðirnar milli Danmerkur og Íslands, varð að koma þeim í lag, áður en ákvarðanir yrðu samdar um breytingu á póstgöngum á Íslandi sjálfu. Það var og nauðsynlegt, fyrst að ákveða, hvort íslensk póstmál framvegis skyldu heyra undir dómsmálastjórnina, eða hvort ekki væri haganlegra, að leggja mál þessi undir póststjórnina í Danmörku.

Þessum tveimur atriðum er nú þannig ráðið til lykta, að búið er að koma á reglulegum póstgöngum milli Danmerkur og Íslands með gufuskipi fyrst um sinn, og fjárhagsstjórnin neitaði í bréfi dags. 10. október í fyrra að gefa jáyrði til þess, að afgreiðsla íslenskra póstmála yrði lögð undir yfirpóststjórnina, þaræð hún ekki hefði nægan kunnugleik um það, hvernig til hagaði á Íslandi.

Það er því ekkert á móti því, að nú sé byrjað að semja um breytingar þær á íslenskum póstgöngum, sem alþing fór fram. Það er í þessu tilliti nauðsynlegt, að samin verði alveg ný íslensk póstlög, eða reglugjörð um póstgöngur á Íslandi, þaræð svo ólíkt hagar þar til, við það sem hér er, svo það mundi vera óráð, að reyna til að laga póstlögin frá 11. marz 1851 þannig, að þeim yrði komið við á Íslandi. Ákvarðanir

1859.
30. apríl.

Þær, sem gjöra mundi þurfa um póstgöngur á Íslandi sjálfu, eru svo sérstaklegs eðlis, að það þykir óráðlegt að láta semja þær hér í dómsmálastjórninni, sem eptir því sem hingað til hefur viðgengizt, hartnær ekkert hefur skipt sér af innra fyrirkomulagi Íslenzkra póstmála, en hefur þar á móti falið það amtmönnum, sínum í hverju amti, á hendur, og sumpart stipt-amtmanni og landfógeta. Álitsskjöl þau, sem amtmönnum fyrir nokkrum árum var boðið að senda til stjórnarinnar um mál þetta, bera það og með sér, að talsverður og verulegur ágreiningur hefur í mörgu tilliti verið um það, hvernig koma ætti fyrir póstgöngum milli amtanna; það þykir því ráðlegt, að embættismönnum þessum gefist kostur á að bera sig saman um þetta mál. Það virðist í þessu tilliti haganlegast að setja nefnd í Reykjavík til að taka mál þetta til meðferðar og gjöra þær uppástungur, er þurfa þykir. Í nefnd þessari skulu vera allir amtmennirnir og landfógetinn og einn af hendi alþingis, sem það sjálft velur.

Þareð póstgöngur á Íslandi, eins og áður er ávikíð, verða að standa í nánasta sambandi við póstferðirnar milli Danmerkur og Íslands, verður nefndin enn fremur að taka þau atriði, sem hér að lúta, til íhugunar, og gjöra uppástungur um, hvernig þessu mætti bezt haga. Þess má þó geta, að þó fyrirkomulag á póstgöngum á Íslandi sé sérstaklegt mál, sem ekki heyrir undir ríkisþingið, er samt öðru máli að gegna með póstferðirnar milli Danmerkur og Íslands. Það þykir því fara bezt, að samin verði tvö sérstakleg frumvörp, annað um póstgöngur á Íslandi sjálfu, og hitt um póstferðir milli Danmerkur og Íslands.

Um leið og eg sendi ýms skjöl og skýrteini, er snerta mál þetta, leyfi eg mēr að biðja yður, herra stiptamtmaður, svo fljótt, sem kringumstæður leyfa, að ganga í nefnd með amtmönnum úr Vesturamtinu og Norður- og Austuramtinu, landfógetanum og þeim, sem verður valinn af hendi alþingis, til að taka mál þetta til íhugunar. Þær eigið enn fremur, sem formaður nefndarinnar, að leiðbeina henni í störfum sínum, og sjá um, að uppástungur verði samdar. Hinir þrír aðrir embættismenn, sem áður er getið, eru í dag kvaddir til að taka þátt í meðferð

þessa máls, og að mæta á þeim tíma, sem þér, eptir að hafa borið yður saman við meðnefndarmenn yðar, nákvæmar ákveðið. 1859.
30. apríl.

Það þykir hentast, svo framarlega sem ekkert kemur fyrir, sem gæti hindrað það, að nefndin komi saman strax eptir lok alþingis í næsta ágústmánuði. Þess er enn að geta, að konungsfulltrúa mun verða skrifað um, að sjá um að einn maður af hálfu alþingis verði valið til nefndarinnar, og að láta yður vita hver það verður.

Það er yður lagt í sjálfs vald, herra stiptamtmaður, að taka mann, sem þér áltíð til þess hæfan, til að gegna skrifara-störfum fyrir nefndina.

Stjórnin vonast eptir á sínum tíma að fá að heyra, hvaða úrslit aðgjörðir nefndarinnar fá í máli þessu, og óskar um leið að skjöl þau, sem hér fylgja, verði þá send aptur.¹

11. Bréf kirkju- og kennslustjórnarinnar til stiptamt- mannsins og biskupsins á Íslandi, um gjöf Kelsall's til bókhöðuhúss handa skólanum. 9. maí.

Eins og sjá má af fylgiskjali bréfs þessa² hefur herra *Charles Kelsall* í erfðaskrá nokkurri, dagsettri 15. ágústm. 1853,

- 1) Sama dag er amtmönnunum í Vestur-, Norður- og Austuramtinu og landfógetanum skrifað um þetta mál, og konungsfulltrúa 6. maí.
- 2) Fylgiskjal það, sem hér ræðir um, er útdráttur úr erfðaskrá *Charles Kelsall's* á ensku máli, og er það þannig hljóðandi:

Extract from Codicil dated 15th August 1853 to Will of

Charles Kelsall Esqr.

"I hereby give and bequeath to the Danish Ambassador, resident in London at the time of my death, one thousand pounds of the new South Sea Annuities, to be held by him in trust for the benefit of the College at Reykjavik in Iceland; and wherewith to build a new library for the College of Reykjavik, and I hereby desire my Executors to confer with the Secretary of the Danish Embassy on the most advisable mode of transferring safely the aforesaid Legacy and of guaranteeing the faithful and prompt application of the bequest."